

تجربہ

سید رضا
کوری

چراغ
حکمت
دفتر
بیست و سوم

www.ketab.ir

تَحَجُّرٌ

سید رضا کلوری

ناشر: انتشارات کانون اندیشه جوان

طراح جلد: سید ایمان نوری نجفی

چاپ سوم: ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۶۰۰۰ تومان

این کتاب در دسترس است و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب

کانون اندیشه جوان

میراث‌نامه: کلوری، رضا، ۱۳۹۶

عنوان و نام پدیدآور: تحجر: سید رضا کلوری

مشخصات نشر: تهران: کانون اندیشه جوان، ۱۳۹۶

مشخصات ظاهری: ۱۰۴ ص

فروست: چاپخانه حکمت؛ دفتر ۲۳

شابک دوره: ۸-۰۰۸-۲۷۸۸-۱۶۴-۹۷۸-۱ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۰۰-۰۰۰-۰۰۰-۰۰۰

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه

موضوع: مطهری، مرتضی، ۱۲۹۹-۱۳۵۸ - نظریه در باره جزم‌گرایی

موضوع: جزم‌گرایی. موضوع: اسلام - مجموعه‌ها.

شناسه افزوده: چاپخانه حکمت (جلد ۲۳)

رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۱ ج ۸ / BP۲۳۳۷/م

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۴۸

شماره کتابشناسی ملی: ۲۰۰۵۳۹۸

تهران: تقاطع بزرگراه شهید مدرس و خیابان شهید بهشتی،

پلاک ۵۶ تلفن ۸۸۵۰۵۴۰۲ - ۸۸۵۰۳۳۴۱

همه حقوق محفوظ است

پیشگفتار	۷
درآمد	۱۱

فصل اول: مبانی و واکاوی تحجر ۱۱

۳ بازشناسی جامدها و جاهل‌ها. ۱۵ جمود و جهالت (افراط و تفریط).

فصل دوم: حیل‌شناسی جمود و تحجر ۱۹

۱۹ الف. خوارج. ۲۱ نقل خوارج و روح خارجی‌گری در تاریخ اسلام. ۳۰
 اصول عقاید خوارج. ۳۰ ب. میان و حنبلیان. ۳۸ اخباری‌گری. ۴۱ مبارزه با
 خوارج. ۳۵ متصوفه. ۳۶ ج. میان و حنبلیان. ۳۸ اخباری‌گری. ۴۱ مبارزه با
 اخباری‌گری. ۴۴ جمود ابن‌تیمیه و انصاف و هابی‌گری. ۴۵ مشروطیت،
 جریان معاصر جمود. ۴۷ مذهب نجدد یا تحجر؟ ۴۹ صف‌کشی امروزی
 جمود و جهالت.

فصل سوم: چاره‌ها و راه‌کارها ۵۱

۵۲ غربال‌گری عقل. ۵۲ نقد سخن. ۵۳ آینده‌نگری. ۵۴ است‌اندیشی. ۵۴
 همراهی عقل و علم. ۵۴ آزادی عقل از عادات اجتماع. ۵۵ پدیده‌های نکرده
 از اکثریت. ۵۶ تأثیر ناپذیری از قضاوت دیگران. ۵۷ روح عدل.

فصل چهارم: ریشه‌های تحجر ۵۹

۵۹ تعلق و وابستگی. ۶۰ تعصب باطل. ۶۱ لغزشگاه‌های اندیشه از دیدگاه
 قرآن. ۶۲ میل‌ها و هواهای نفسانی. ۶۲ سنت‌گرایی و گذشته‌فکری. ۶۳
 شخصیت‌گرایی. ۶۳ عدم تحمل دیگران و نداشتن سعه صدر.

 فصل پنجم: زمان‌ها و نیازها ۶۵

۶۶ مفهوم نیاز زمان. ۷۱ نیاز زمان؛ نبرد، تسلیم یا ۷۴ دگرگونی‌ها و نیازها. ۷۶ خود زمان با چه چیز منطبق می‌شود؟ ۷۷ تحرک و انعطاف. ۸۱ اسلام و نیازهای زمان. ۸۲ از نگاه دیگران.

 فصل ششم: شیعه و جریان جمود ۸۳

۸۴ عقل در منابع اسلامی. ۸۶ شیعه و عقلانیت. ۸۹ رگه‌های جمود. ۹۰ شریعت و تعقل. ۹۱ اجتهاد و حریت. ۹۲ اجتهاد و بینش‌های نو.

 فصل هفتم: پس‌گام‌ها ۹۵

۹۵ الف. ریزش‌های تحجر. ۹۶ ب. ویژگی‌های بدعت.

 فصل هشتم: برای مطالعه بیشتر ۱۰۱

۱۰۳ کتابنامه

پیشگفتار

نسل جوان حقیقت‌جوی و پرسش‌گر امروز در پی شناخت و عمق‌بخشی به آموزه‌ها و باورهای دینی خویش است، تا از این رهگذر به بینشی جامع و فراگیر پی‌امون مجموعه مسائل فکری، فرهنگی و اجتماعی دست یابد. از این رو منبع و تلفیق می‌کارد، اما عطش دانستن همچنان او را به سوی شناخت بیشتر و بهر سو می‌دهد، تا با تکیه بر اندیشه‌های اصیل، هندسه فکری خویش را سامان بخشد.

در میان آثار مکتوب و میراث فاخر اندیشه اسلام، آثار استاد علامه شهید مرتضی مطهری، به‌عنوان یک چارچوب حکیمانه، جامع، معتدل، سالم، عقلانی و قوام‌بخش، می‌تواند جوان امروز و فردای ما را به سیری مطمئن رهنمون سازد. اصالت، خلاقیت، انصاف، اتقان، رسایی قلم، روانی متن، پاسخ به نیازهای زمانه، ارائه یک منظومه فکری منسجم، نقد منصفانه و منع قاطعانه از یافته‌ها و مواضع فکری خویش، از شاخصه‌هایی است که اندیشه‌های علامه شهید را دوام و جلا بخشیده است؛ آن‌سان که نسل جوان و جامعه علمی را به مطالعه و شناخت آرا و اندیشه‌ها و نیز پاسداری از میراث مکتوب او ملتزم می‌سازد.

کانون اندیشه جوان در راستای خواست و علاقه‌مندی نسل نو و به‌منظور پیوند آنان با اندیشه‌های استاد مطهری، مجموعهٔ چلچراغ حکمت را با تکیه بر تمام آثار منتشر شدهٔ استاد، در چهل دفتر مستقل فراهم آورده است.

در این مجموعهٔ موضوعی، کوشش شده است:

۱. هر کتاب به تنهایی یک موضوع مستقل را دنبال کند؛

۲. اصل بر به‌گزینی باشد و دیدگاه استاد به‌صورت موضوعی، از تمام

آثار مکتوب و سخنرانی‌ها یادداشت‌های منتشر شده، چکیده‌سازی شود؛

۳. دخل و تصرف، نگارنده در حد گردآوری، اقتباس، تلخیص، تلفیق و

تنظیم مطالب، در ساختاری سخن و با یک فصل‌بندی نو و جذاب باشد؛

۴. رعایت امانت و حفظ اصالت قلم و بیان استاد، محور تدوین هر اثر

قرار بگیرد؛

۵. برای اتقان و اعتبار اثر، همهٔ مطالب آثار مکتوب شهید مطهری

مستند شود و در پاورقی‌ها، خواننده بر حسب نیاز، مجموعهٔ آثار (م. آ.)،

یادداشت‌ها (یا) و یا آثار مستقل استاد ارجاع داده شود؛

۶. توضیحات نگارنده، جدای از متن و در مقدمه یا پس‌گفتار ارائه شود.

چلچراغ حکمت، تنها پلی برای ورود به بوستان سبز اندیشه‌های استاد

شهید مطهری است. بی‌شک خوانندهٔ جوان و دانش‌پژوه با مطالعهٔ این

مجموعه خود را از مطالعهٔ آثار استاد بی‌نیاز نمی‌داند، بلکه در گامی فراتر

به مطالعهٔ کتاب‌های ایشان و انس بیشتر با آنها، ترغیب خواهد شد.

تلاش آغازین در طراحی عنوان‌ها و سرفصل‌های این مجموعه و نیز پی‌گیری و نظارت مستمر اعضای شورای علمی چلچراغ حکمت، آقایان عبدالعسین خسروپناه، حمیدرضا شاکرین، محمدعلی داعی‌نژاد، علی ذوعلم و محمدباقر پورامینی (دبیر علمی) و همچنین زحمات مدیر اجرایی طرح آقای عباس رضائی‌زاد و همکاران ایشان آقایان رضا مصطوی (سروراستار) و میکانیک‌ری را ارج می‌نهم.

اثر پیش‌در دفتر دبیر از مجموعه چلچراغ حکمت است که به همت پژوهشگر ارجمند، آقای سید رضا کلوری با نظارت آقای داعی‌نژاد فراهم شده است.

با سپاس از همه کسانی که ما را در جمع‌آوری این مجموعه یاری رسانده‌اند، از تقد و نظر خوانندگان محترم استقبال می‌کنیم و امیدواریم این مجموعه بتواند در افزایش آگاهی و اندیشه نسل جوان و انس آنان با آرا و اندیشه‌های زلال استاد راهگشا باشد.

کانون اندیشه جهان